

Słowo wstępne

Od czasu wprowadzenia przez Unię Europejską inicjatywy Partnerstwa Wschodniego (PW), zarówno w środowiskach akademickich, jak i wśród praktyków, toczy się gorąca debata nie tylko o jej realiach, formach wdrażania, perspektywach rozwoju i szansach na sukces, ale także o korzyściach, jakie otrzymuje konkretne państwo członkowskie, w szczególności Rzeczpospolita Polska.

W kontekście dzisiejszym debaty te politycznego przez rządzące elity w Polsce zdominował kryzys: z jednej strony dwustronnych stosunków Warszawy z Brukselą i Berlinem, z drugiej zaś Warszawy z Kijowem i Wilnem, wywołany odrzuceniem obecnego kursu politycznego przez elity rządzące w Polsce. Napięcia wokół Warszawy-Brukseli i Warszawy-Berlina podważają możliwość koordynowania i skutecznego wdrażania polskich i niemiecko-unijne kursów polityki wschodniej, a pogorszenie relacji Warszawy z Kijowem i Wilnem zagrażają wschodniej polityce Polski, realizowanej zarówno przez państwo, jak i przez UE w ramach Partnerstwa Wschodniego.

Bezpośrednimi konsekwencjami tych konfliktów, w szczególności w Polsce, była rosnąca popularność twierdzenia, że polityka wschodnia Polski była nieskuteczna, a krytyka jej pierwotnej podstawy została zintensyfikowana – koncepcja porozumienia ze wschodnimi sąsiadami, rozwinięta przez J Giedroycia na łamach „Kultury Paryskiej”. Zamiast niej nie opracowano jeszcze holistycznej alternatywy dla traktowania wschodnich sąsiadów w Polsce, mimo że koncepcja polityczna związana z najważniejszym (geopolitycznie) krajem wschodnim nie może opierać się wyłącznie na oportunistycznej *Realpolitik* lub imperialnym szowinizmie jaką propagują zwolennicy R. Dmowskiego.

W tych okolicznościach potrzebne jest dogłębne badanie perspektyw wspólnego przedsięwzięcia UE i możliwości Polski w jego realizacji. Problem ten jest także aktualizowany przez potrzebę ponownego

zrozumienia współczesnej polskiej polityki wschodniej i nakreślenia potencjalnych scenariuszy jej realizacji.

Dla Ukrainy badania joint venture w polskiej polityce zagranicznej mają znaczenie ze względu na celowość ponownego uruchomienia relacji między Kijowem a Warszawą, a także z uwagi na praktyczne potrzeby opracowania nowych strategii politycznych państwa ukraińskiego w zakresie polityki zagranicznej w kontekście agresji Federacji Rosyjskiej i zbliżenia z UE.